

§ 166

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Reetta Vanhasen ym. talousarvioaloitteesta koskien mielen-terveyshoitajien vakanssien lisäämistä perusterveydenhuoltoon

HEL 2019-003307 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti yksimielisesti asian pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan pyynnöstä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi
Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ja 23 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien mielen-terveyshoitajien vakanssien lisäämistä perusterveydenhuoltoon:

”Helsingin terveysasemilla on 36 mielen-terveys- ja päihdesairaanhoidajaa. Sairaanhoidajien vastaanotolle ohjaututaan terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin tekemän hoidon tarpeen arvon jälkeen. Myös esim. neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille. Sairaanhoidaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana arkipäivänä yhteydenotosta ja hoidon kiireellisyys arvioidaan puhelimesta tai konsultaatiiovastaanotolla. Asiakkaille pystytään tarjoamaan myös kiireellisiä vastaanottoaikoja akuuteissa tilanteissa.

Vuonna 2018 mielen-terveys- ja päihdesairaanhoidajat hoitivat 13 000 eri potilasta. Lievien ja keskivaikeiden mieliala- ja ahdistuneisuushäi-

riöiden hoidon lisäksi he tarjoavat apua elämänkriiseihin sekä alkoholin varhaisvaiheen riskikäyttöön ja haitalliseen käyttöön liittyviin ongelmiin. Sairaanhoidajilla on nopea konsultaatioyhteys psykiatria- ja päihdepalveluihin. Osa terveysaseman potilaista ohjataan HUSin nettiterapiaan. Vuonna 2018 IT-psykiatriassa hoidettiin 1 100 helsinkiläistä. Jokaiselle terveysasemalle tarjotaan myös jalkautuvien psykiatrien tukea. Vuonna 2018 konsultaatiota annettiin noin 1 000 terveysaseman asiakkaan hoitoon.

Kalasadaman, Malmin, Laakson ja Vuosaaren akuuttipsykiatrian poliklinikoiden liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatio työryhmät tarjoavat apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumispalveluihin tai asiakkaan kotiin 1–3 arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Liikkuviissa työryhmissä on 42 työntekijää. Tammi-toukokuussa 2019 palvelua tarjottiin 2 200 eri potilaalle.

Perustasolla mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavat myös Nuorisosama ja opiskeluterveydenhuollon psykiatriset sairaanhoidajat. 13–29-vuotiaat nuoret ja aikuiset voivat hakeutua näihin joko ilman ennakkoyhteydenottoa tai omalla yhteydenotolla. Näiden lisäksi Ohjaamo Helsinki tarjoaa kynnyksetöntä moniammatillista neuvontaa ja tukea terveyteen, hyvinvointiin ja hoitoon pääsyyn liittyvissä kysymyksissä 15–29-vuotiaille. Nuorisosamella hoidetaan noin 1 400 ja opiskeluterveydenhuollon psykiatristen sairaanhoidajien vastaanotolla noin 1 300 asiakasta vuosittain.

Edellä kuvattujen palvelujen lisäksi perusterveydenhuollon matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuutta vahvistetaan vuoden 2019 elokuussa Myllypuron terveysaseman (kevästä 2020 terveys- ja hyvinvointikeskus) yhteyteen avattavalla helsinkiläisten nuorten ja aikuisikäisten palvelupisteellä (Mielenterveyspalvelupiste Mieppi). Palveluun voi varata ajan sähköisesti tai tulla tietynä aikana paikalle ilman ajanvarausta. Yhteydenpito voi tapahtua myös puhelimitse tai videovälitteisesti. Palvelua kehitetään ja tuloksia arvioidaan yhteistyössä asiakkaiden ja järjestöjen kanssa. Palvelun resursointia laajennetaan Myllypuron kokeilun jälkeen esiin tulleen asiakastarpeen perusteella ja talousarvion puitteissa. Asiakkaita voidaan ohjata alkuarvion jälkeen palvelupisteestä suoraan mm. lyhytpsykoterapiaan. Tarkoituksena on avata kynnyksetön palvelupiste jokaisen terveys- ja hyvinvointikeskuksen yhteyteen. Samassa yhteydessä arvioidaan myös terveysasemilla toimivien mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajien riittävyys.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita interventioita. Perustason ja matalan kynnyksen palvelujen ensisijaisuus lisäävät asiakkaan osallisuutta, vahvistavat arjessa selviytymistä ja vähentävät erityistason palvelujen tarvetta.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle 28.8.2019 mennessä valtuutettu Reetta Vanhasen ja 23 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien mielenterveyshoitajien vakanssien lisäämistä perusterveydenhuoltoon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi
Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite_Vanhanen Reetta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano